

१५. जाति/वर्गविशेष र मिडिया Different Sections of Society and Media

१५.१ महिला Women

3054. अर्धनग्न तस्वीर, स्त्री चरित्र र नेपाली पत्रपत्रिकाहरू
मञ्जु थापा। २०५७। *सञ्चारमा नियाल्दा 'महिला'*, पृ.१-७। काठमाडौं:
अस्मिता प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3055. अर्धनग्न तस्वीर, स्त्री चरित्र र नेपाली पत्रपत्रिकाहरू
मञ्जु थापा। २०५१। *अस्मिता* २५:२७-२९।
3056. अव्यवस्थित प्रचारबाजीमा महिलाको सस्तो प्रयोग
समिरा। २०५८। *अविरल राष्ट्रिय मासिक* १(२):२४-२५।
3057. आमसञ्चारमा महिला सहभागिता
कमला पराजुली। २०५६। *समकालीन*, १३ साउन, पृ.५।
3058. आमसञ्चार र महिला सहभागिता
अमृता बाँस्कोटा। २०५१। *पुनर्जागरण*, २२ कात्तिक, पृ.६।
3059. एकैपटक एउटै विषयमा धेरै लेखहरू किन लेखिन्छन्?
मञ्जु थापा। २०५९। *कान्तिपुर*, २९ पुस, पृ.७।
3060. को हुन् मोतिदेवी?
कमल दीक्षिता। २०५०। *अस्मिता* १८:१९-२०।
3061. गलत सूचना प्रवाह गर्ने हचुवा लेखन रोकिनुपर्छ
मञ्जु थापा। २०५३। *कान्तिपुर*, ११ कात्तिक, पृ.७।
3062. ग्रामीण महिलाको पत्रकारिताप्रतिको उत्साह
मुरारिकुमार शर्मा। २०५८। *युवामञ्च* १४(४):१२।
3063. चितवनको पत्रकारितामा महिला
शान्ता अधिकारी (पौडेल)। २०५९। *गोरखापत्र*, ३ भदौ, पृ.५।
3064. चेलीबेटी बेचबिखन रोक्न सञ्चारमाध्यमको कस्तो भूमिका हुन सक्छ?
बबिता बस्नेता। २०५४। *नेपालीपत्र*, ११ पुस, पृ.६।

3065. **चेलीबेटी बेचबिखनबारे मुद्रण सञ्चारमाध्यममा प्रकाशित सामग्री: एक विश्लेषण**
सरोज पन्त। २०५६। *चेलीबेटी बेचबिखनविरुद्ध सञ्चार सक्रियता*।
सरोज पन्त, अनुवादक, पृ. २६-५५। काठमाडौं: अस्मिता प्रकाशन गृह,
सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3066. **चेलीबेटी बेचबिखनसम्बन्धी अध्ययनहरूको समीक्षा**
विधान आचार्या २०५६। *चेलीबेटी बेचबिखनविरुद्ध सञ्चार सक्रियता*।
सरोज पन्त, अनुवादक, पृ. ४-२५। काठमाडौं: अस्मिता प्रकाशन गृह,
सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3067. **जोशिला केटीहरू**
छत्र क्षितिजा २०५८। *नेपाल समाचारपत्र (सौगात)*, २० असोज,
पृ. ८-९।
3068. **तस्वीरभिन्नको युवती सपना**
अभि सुवेदी। २०५९। *कान्तिपुर (कोसेली)*, २९ भदौ, पृ. ३।
3069. **दक्षिण एसियामा टेलिभिजन र लैङ्गिक सचेतना**
मञ्जु थापा। २०५८। *कान्तिपुर*, २६ कात्तिक, पृ. ७।
3070. **दैनिक छपाहरूमा महिला समाचार**
मञ्जु थापा। २०५९। *अस्मिता* ३३:४६-४८।
3071. **दैनिक छपाहरूमा महिला समाचार**
मञ्जु थापा। २०५७। *सञ्चारमा नियाल्दा 'महिला'*, पृ. ३६-४९। काठमाडौं:
अस्मिता प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3072. **दोहोरो चुनौतीमा महिला पत्रकारहरू**
सुशीला श्रेष्ठ। २०५८। *प्रवाह स्मारिका*। गोविन्द भट्टराई, सं., पृ. २८।
पाल्पा: नेपाल पत्रकार महासङ्घ, पाल्पा शाखा।
3073. **नयाँ सञ्चार नीति महिलाका पक्षमा पनि हुनुपर्छ**
अञ्जु क्षेत्री। २०५८। *कान्तिपुर*, ९ फागुन, पृ. ७।
3074. **नाम मात्रको महिला प्रतिनिधित्व समस्याको थालनी**
मञ्जु थापा। २०५८। *कान्तिपुर*, २२ भदौ, पृ. ७।
3075. **नेपालको पत्रकारितामा महिलाको सहभागिता**
बिटु के.सी.। २०५६। *श्रमजीवी स्मारिका*। चन्द्रकिशोर भ्ना, संयोजक,
पृ. २९। काठमाडौं: नेपाल प्रेस युनियन, केन्द्रीय समिति।
3076. **नेपालको सञ्चारमा महिलाको स्थिति विश्लेषण**
कृष्णबहादुर भट्टराई। २०५४। सञ्चारका समूहद्वारा फ्रेडरिक ईबर्ट
स्टिफ्टुङ्ग नेपालको सहयोगमा काठमाडौंमा आयोजित 'समानता र

- ऐक्यबद्धताका लागि सञ्चार: सञ्चारमा महिलाको बढ्दो सहभागिता' विषयक गोष्ठीमा प्रस्तुत कार्यपत्र, १२-१३ साउन।
3077. **नेपाल टेलिभिजन, विज्ञापन र महिला मोडेल**
मञ्जु थापा। २०५१। *अस्मिता* ३०:४४-४६।
3078. **नेपाल टेलिभिजन, विज्ञापन र महिला मोडेल**
मञ्जु थापा। २०५७। *सञ्चारमा नियाल्दा 'महिला'*, पृ. २६-३०। काठमाडौं: अस्मिता प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3079. **नेपालमा चेलीबेटी बेचबिखनविरुद्ध विद्युतीय सञ्चारमाध्यमका उत्पादनहरूको समीक्षा**
अञ्जु क्षेत्री र मञ्जु थापा। २०५६। *चेलीबेटी बेचबिखनविरुद्ध सञ्चार सक्रियता*। सरोज पन्त, अनुवादक, पृ. ५६-६३। काठमाडौं: अस्मिता प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3080. **नेपालमा महिला पत्रकारहरू: सक्रियता र समस्या**
निर्मला आचार्य। २०५५। *श्रमजीवी स्मारिका*। वेदप्रसाद खरेल 'अपजसी' र अरूहरू, सं. पृ. १-३। काठमाडौं: नेपाल प्रेस युनियन, केन्द्रीय समिति।
3081. **नेपाली छापामा महिला प्रस्तुति**
विधान आचार्य। २०५६। अस्मिता महिला प्रकाशन गृह सञ्चार तथा स्रोत संस्थाद्वारा काठमाडौंमा आयोजित 'छापा सञ्चारमाध्यम र महिला' विषयक एकदिने गोष्ठीमा प्रस्तुत कार्यपत्र, १९ कात्तिक।
3082. **नेपाली छापाहरूमा महिलाको स्थान**
गीता शर्मा। २०५८। *गोरखापत्र*, २ साउन, पृ. ६।
3083. **नेपाली पत्रकारितामा महिला**
बिटु के.सी.। २०५७। *युवामञ्च* १३(९):११-१२।
3084. **नेपाली पत्रकारितामा महिला सहभागिताको प्रश्न**
अमृत भादगाउँले। २०५४। *गतिविधि*, १९ माघ, पृ. ५।
3085. **नेपाली पत्रकारिता र महिला पत्रकारहरू**
तीर्थ कोइराला। २०५४। नेपालगञ्जमा आयोजित गोष्ठीमा प्रस्तुत कार्यपत्र, २३ जेठ।
3086. **नेपाली प्रेसका सामग्रीको चिरफार 'पुरुषलाई कामसुख दिने वस्तु मात्र होइनन् महिला'**
विन्देसर मण्डला। २०५७। *बुधवार*, १९ पुस, पृ. ६।
3087. **नेपाली सञ्चारमाध्यम र महिला सक्रियता**
सुसन मास्के। २०५५। *अस्मिता* ४९:७-१७।
3088. **पच्चीसौं पाइला टेक्नुअधि**
शिव रेग्मी। २०५१। *अस्मिता* २५:६-१२।

3089. **पत्रकारिता जगतमा महिलाको उत्साह**
शोभा गौतमा २०५५। *राष्ट्रिय समाचार समिति ३६औं वार्षिकोत्सव स्मारिका-२०५५*। श्रीरामसिंह बस्नेत, संयोजक, पृ.५८-६०। काठमाडौं: राससा
3090. **पत्रकारितामा आधा आकाश**
जयदेव गौतमा २०५१। *कान्तिपुर (कोसेली)*, ८ साउन, पृ.का
3091. **पत्रकारितामा पनि महिलाका बाधक बनेका छन्**
रमा सिंहा २०५७। *नेपाल समाचारपत्र*, ६ पुस, पृ.४।
3092. **पत्रकारितामा महिलाको भूमिका**
शोभा रेग्मी २०५६। *सञ्चार पथ*। कमलेश डि.सी., सं., पृ.५०-५१।
सुर्खेत: नेपाल पत्रकार महासङ्घ, सुर्खेत शाखा।
3093. **पत्रकारितामा महिला सहभागिता**
रचना शर्मा २०५७। *नयाँ मोर्चा*, १७ माघ, पृ.६।
3094. **पत्रकारितामा महिला सहभागिता**
कमला कुँवरा २०५७। *मोफसल*। शेरबहादुर के.सी. र अरूहरू, सं.
पृ.४३-४४। बुटवल: नेपाल पत्रकार महासङ्घ, रुपन्देही शाखा।
3095. **पत्रकारितामा महिला सहभागिता: आँटलो प्रयास**
तारा बराल २०५७। *गोरखापत्र*, ७ पुस, पृ.६।
3096. **पत्रकारितामा महिलाहरूको आकर्षण**
सङ्गी श्रेष्ठा २०५६। *गतिविधि*, १९ चैत, पृ.५।
3097. **पत्रकारितामा महिलाहरूको आकर्षण बढ्दो**
यज्ञविक्रम शाही २०५६। *कान्तिपुर*, २१ पुस, पृ.४।
3098. **पत्रकारितामा महिला: हिजो र आज**
सुसन मास्के २०५०। *अस्मिता* १८:८-१७।
3099. **पत्रकारितामा लैङ्गिक समानता किन?**
कमला सरुपा २०५५। *हिमालय टाइम्स*, १९ साउन, पृ.४।
3100. **पत्रिकाका कार्टूनहरूमा महिला छविको दुरुपयोग**
मञ्जु थापा २०५३। *अस्मिता* ४३:२४-२५।
3101. **पत्रिकाका कार्टूनहरूमा महिला छविको दुरुपयोग**
मञ्जु थापा २०५७। *सञ्चारमा नियाल्दा 'महिला'*, पृ.७४-७७। काठमाडौं:
अस्मिता प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3102. **पब्लिक रेडियो र नेपाली महिलावादी आन्दोलन**
प्रत्युष वन्ता २०५६। *अस्मिता* ५४:१०-११।

3103. परिवर्तनकारी पत्रकारिता: महिलाको पक्षमा कसरी लेख्ने
सरोज पन्ता २०५९। *पत्रकारितामा महिला प्रश्न*, पृ.१२१-१४७।
काठमाडौं: नेपाल प्रेस इन्स्टिच्यूट।
3104. पूर्वाञ्चलको पत्रकारितामा महिलाहरू
कृष्ण अधिकारी। २०५७। *नव सञ्जीवनी द्वैमासिक* २(५):१४।
3105. प्रजातन्त्रको सुदृढीकरणका लागि सञ्चारमाध्यमको भूमिका र महिला सहभागिता
डी.आर. घिमिरे। मिति थाहा नभएको। बुटवलमा आयोजित गोष्ठीमा प्रस्तुत कार्यपत्र।
3106. प्रजातन्त्र सुदृढीकरणमा सञ्चारमाध्यमको भूमिका र महिला सहभागिता
शोभा गौतमा २०५४। *गोरखापत्र*, १० जेठ, पृ.६।
3107. प्रेसमा महिला सहभागिता
प्रेक्षा ओभ्फा २०५८। *प्राची* ३९:२५-२६।
3108. प्रेस स्वतन्त्रतासँगै महिलाले पनि स्वतन्त्र कलम चलाउन सक्छन्
रमा सिंहा २०५८। *लोकपत्र*, ५ जेठ, पृ.४।
3109. बम्बईबाट फर्काइएका चेलीबेटी र पत्रपत्रिकाको चासो
मञ्जु थापा २०५३। *अस्मिता* ४५:२४-२७।
3110. बम्बईबाट फर्काइएका चेलीबेटी र पत्रपत्रिकाको चासो
मञ्जु थापा २०५७। *सञ्चारमा नियाल्दा 'महिला'*, पृ.८४-८९।
काठमाडौं: अस्मिता प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3111. बेइजिङ सम्मेलन र नेपाली छापाहरू
मञ्जु थापा २०५२। *अस्मिता* ३९:३३-३४।
3112. बेइजिङ सम्मेलन र नेपाली छापाहरू
मञ्जु थापा २०५७। *सञ्चारमा नियाल्दा 'महिला'*, पृ.६०-६३।
काठमाडौं: अस्मिता प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3113. मनोरञ्जनपूर्ण ब्लो-अपहरू
मञ्जु थापा २०५३। *अस्मिता* ४६:३६-३७।
3114. मनोरञ्जनपूर्ण ब्लो-अपहरू
मञ्जु थापा २०५७। *सञ्चारमा नियाल्दा 'महिला'*, पृ.९०-९३।
काठमाडौं: अस्मिता प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3115. मरनीदेवी, सञ्चारमाध्यम र लैङ्गिक सम्बेदनशीलता
मञ्जु थापा २०५९। *कान्तिपुर*, २० साउन, पृ.७।
3116. महिला आन्दोलन र सञ्चारमाध्यमको भूमिका
नाम उल्लेख नभएको। २०५७। *एक्काइसौं शताब्दी* ४२:२९-३०।

3117. **महिलाको चरित्रप्रति आमसञ्चारको पूर्वाग्रह**
शोभा गौतमा २०५६। *आजको समाचारपत्र*, ९ असार, पृ. ४।
3118. **महिलाको साम्प्रतिक अधिकारसम्बन्धी बहसमा प्रेसको भूमिका**
सरोज पन्त। २०५४। अस्मिता महिला प्रकाशन गृह र फ्रेडरिक ईवर्ट स्टिफ्टुङ्गद्वारा काठमाडौंमा गरिएको 'महिलाको साम्प्रतिक अधिकार: सञ्चारमाध्यमको भूमिका र स्वाधीन हैसियतको पक्ष' विषयक गोष्ठीमा प्रस्तुत कार्यपत्र, २९ असार।
3119. **महिला पत्रकार- अठोट कति?**
श्रीरामसिंह बस्नेत। २०५१। *कान्तिपुर*, ३२ साउन, पृ. ४।
3120. **महिला पत्रकार: उत्साह त छ, तर चारैतिर सङ्घर्ष**
निर्जला कक्षपति। २०५४। *देशान्तर*, १५ असार, पृ. ५।
3121. **महिला पत्रकारका समस्याहरू**
बबिता बस्नेत। २०५६। *घटना र विचार*, ३० असार, पृ. ३।
3122. **महिला पत्रकारको भोगाइमा पत्रकारिता**
आशा गिरी। २०५८। *स्पेसटाइम*, २५ फागुन, पृ. ३।
3123. **महिला पत्रकार: तालिम लिने कम, काम गर्ने भन्ने कम**
यज्ञ शर्मा। २०५९। *नेपाल समाचारपत्र*, १७ कात्तिक, पृ. ७।
3124. **महिला पत्रकारितामा पुरुष पत्रकारको भूमिका**
टङ्क पन्त। २०५७। *नेपाल समाचारपत्र*, ३ पुस, पृ. ४।
3125. **महिला पाठक र नेपाली पत्रपत्रिका**
मधु राई। २०५९। *कान्तिपुर*, २७ कात्तिक, पृ. ७।
3126. **महिला प्रसङ्ग र हाम्रो सञ्चार**
तारा बराल। २०५३। महिला तथा समाजकल्याण मन्त्रालय र युएनएफपिएद्वारा काठमाडौंमा आयोजित सञ्चारमाध्यमद्वारा महिलाहरूको सकारात्मक छवि प्रस्तुत गर्ने सम्बन्धमा वरिष्ठ सञ्चारकर्मीको निमित्त कार्यशाला गोष्ठीमा प्रस्तुत कार्यपत्र, २१-२२ फागुन र ५ चैत।
3127. **महिलामाथिको विभेदपूर्ण कानून: प्रेसको उत्तरदायित्व**
तारानाथ दाहाल। २०५९। नेपाल पत्रकार महासङ्घ र महिला तथा बालबालिका र समाज कल्याण मन्त्रालयद्वारा काठमाडौंमा आयोजित 'नेपालमा विद्यमान रहेका महिलाविरुद्धका भेदभावपूर्ण कानूनहरू' विषयक अन्तर्क्रिया कार्यक्रममा प्रस्तुत छलफलपत्र, ३० फागुन।
3128. **महिला र सञ्चार**
बन्दिना राणा। २०५३। महिला तथा समाजकल्याण मन्त्रालय र युएनएफपिएद्वारा काठमाडौंमा आयोजित सञ्चारमाध्यमद्वारा

- महिलाहरूको सकारात्मक छवि प्रस्तुत गर्ने सम्बन्धमा वरिष्ठ सञ्चारकर्मीको निमित्त कार्यशाला गोष्ठीमा प्रस्तुत कार्यपत्र, २१-२२ फागुन र ५ चैत।
3129. **महिला र सञ्चार**
बबिता बस्नेता २०५८। *नेपाली युवा र प्रजातन्त्र*। भुवन पाठक, सं. पृ.१८५-१९०। काठमाडौं: सामाजिक युवा परिषद् नेपाल।
3130. **महिला र सञ्चार**
श्री ५ को सरकार। २०५४। *लैङ्गिक समानता तथा महिला सशक्तिकरण राष्ट्रिय कार्य योजना*, पृ.१२५-१३३। काठमाडौं: महिला तथा समाज कल्याण मन्त्रालय। क्यानाडियन कोअपरेसन अफिस।
3131. **महिला र सञ्चारमाध्यम**
दुर्गानाथ शर्मा। २०५३। महिला तथा समाजकल्याण मन्त्रालय र युएनएफपिएद्वारा काठमाडौंमा आयोजित सञ्चारमाध्यमद्वारा महिलाहरूको सकारात्मक छवि प्रस्तुत गर्ने सम्बन्धमा वरिष्ठ सञ्चारकर्मीको निमित्त कार्यशाला गोष्ठीमा प्रस्तुत कार्यपत्र, २१-२२ फागुन ५ चैत।
3132. **महिला र मिडिया: नेपालमा महिलाका सम्बन्धमा सञ्चारमाध्यमको अवस्थाबारे एक अध्ययन**
अस्मिता महिला प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था। २०५९। अप्रकाशित प्रतिवेदन, अस्मिता महिला प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3133. **महिला र लैङ्गिकतासम्बन्धी सवालहरूमा सकारात्मक हुँदैछ नेपाली सञ्चारमाध्यम**
मञ्जु थापा। २०५८। *अस्मिता* ६५:१६-२६।
3134. **महिला विषय प्राथमिकताको सूचीमा पढेनन्**
मञ्जु थापा। २०५७। *सञ्चारमा नियाल्दा 'महिला'*, पृ.८-१२। काठमाडौं: अस्मिता प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3135. **महिला विषय प्राथमिकताको सूचीमा पढेनन्**
मञ्जु थापा। २०५१। *अस्मिता* २६:३६-३७।
3136. **महिलासम्बन्धी सवालहरूमा जनमतको सिर्जना: एफएम रेडियोको उपयोग**
मञ्जु थापा। २०५९। *स्थानीय रेडियो: सम्भावना र उपयोगिता*। प्रत्युष वन्त र रघु मैनाली, सं., पृ.६५-७८। काठमाडौं: नेपाल प्रेस इन्स्टिच्यूट र मार्टिन चौतारी।

3137. **महिलासम्बन्धी सवालहरूमा जनमतको सिर्जना: एफएम रेडियोको उपयोग**
मञ्जु थापा २०५८। *अस्मिता* ६५:४२-४८।
3138. **महिलासम्बन्धी सम्बेदनशील विषयवस्तुमा स्थानीय सञ्चारमाध्यमको दृष्टिकोण**
माधव नेपाल। मिति थाहा नभएको। फ्रेडरिक ईवर्ट स्टिफटुङ्गको आयोजनामा बुटवलमा आयोजित गोष्ठीमा प्रस्तुत कार्यपत्र।
3139. **महिला सशक्तिकरणका लागि सामुदायिक प्रसारण**
गङ्गा कसजू २०५५। *हाका-हाकी* २(५):२०-२३।
3140. **महिला स्तम्भमा महिला हस्ताक्षर**
मञ्जु थापा २०५१। *अस्मिता* ३९:२८-२९/५२।
3141. **महिला स्तम्भमा महिला हस्ताक्षर**
मञ्जु थापा २०५७। *सञ्चारमा नियाल्दा 'महिला'*, पृ. ३९-३५।
काठमाडौं: अस्मिता प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3142. **महिला हस्ताक्षर, महिलाका लागि हस्ताक्षर र महिलाका विरुद्धमा हस्ताक्षर: जिम्मेवारी कसको?**
शोभा गौतमा २०५४। *आजको समाचारपत्र*, २० कात्तिक, पृ. ५।
3143. **मिडियामा काम गर्ने महिलाहरूको सङ्ख्या र गुण कसरी बढाउने?**
एमएसआई २०५९। अप्रकाशित प्रतिवेदन, नेपाल प्रेस इन्स्टिच्यूट।
3144. **मिनी बेइजिङ्ग ८ मार्च र सञ्चारमाध्यमहरू**
मञ्जु थापा २०५४। *अस्मिता* ४८:४४।
3145. **मिनी बेइजिङ्ग ८ मार्च र सञ्चारमाध्यमहरू**
मञ्जु थापा २०५७। *सञ्चारमा नियाल्दा 'महिला'*, पृ. १०२-१०६।
काठमाडौं: अस्मिता प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3146. **मूल्याङ्कनको मूल्याङ्कनमा महिला**
सुलोचना मानन्धर। २०५३। *बुधवार*, २३ माघ, पृ. ३।
3147. **रत्नश्री पत्रिकाका नारीअङ्कका सम्पादकीयको अध्ययन र विश्लेषण**
वेदव्यास उपाध्याय। २०५८। *मधुपर्क* ३८३:४७-५१।
3148. **रेडियो नेपाल: मनोरञ्जनात्मक कार्यक्रमहरूमा महिलाको अपमान किन?**
शार्दूल भट्टराई २०५१। *अस्मिता* ३९:१८-१९।
3149. **रुपन्देहीको पत्रकारितामा महिला समाचारको स्थान**
माधव नेपाल। मिति थाहा नभएको। फ्रेडरिक ईवर्ट स्टिफटुङ्ग र सञ्चारिका समूहद्वारा बुटवलमा आयोजित गोष्ठीमा प्रस्तुत कार्यपत्र।

3150. **लैङ्गिक समानताको सन्दर्भमा नेपाली सञ्चारमाध्यम**
मञ्जु थापा। २०५८। *कान्तिपुर*, १९ भदौ, पृ. ७
3151. **लैङ्गिक समानता र मिडिया**
महेश्वर नेपाल 'महेश'। २०५८। *स्पर्श* ४(२):२५।
3152. **लैङ्गिक सम्बेदनशीलता र सञ्चारकर्मीको भूमिका**
मधु राई। २०५९। *कान्तिपुर*, १५ साउन, पृ. ७
3153. **वर्तमान राजनीति, स्त्रीवाचक उपमा र नेपाली छपाहरू**
मञ्जु थापा। २०५२। *अस्मिता* ४१:३४-३५।
3154. **वर्तमान राजनीति, स्त्रीवाचक उपमा र नेपाली छपाहरू**
मञ्जु थापा। २०५७। *सञ्चारमा नियाल्दा 'महिला'*, पृ. ६४-६७।
काठमाडौं: अस्मिता प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3155. **वातावरणको खोजीमा छन् वीरगञ्जेली पत्रकार महिलाहरू**
चन्द्रकिशोर। २०५९। *अन्नपूर्ण पोस्ट*, १८ मङ्सिर, पृ. २।
3156. **विकृतयात्रामा हिंडेका गाइजात्रे पत्रिकाहरू**
नाम उल्लेख नभएको। २०५१। *अस्मिता* २८:४६-४८।
3157. **विकृतयात्रामा हिंडेका गाइजात्रे पत्रिकाहरू**
मञ्जु थापा। २०५७। *सञ्चारमा नियाल्दा 'महिला'*, पृ. २०-२५।
काठमाडौं: अस्मिता प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3158. **विद्युतीय सञ्चारमाध्यममा महिला र बालबालिका**
केदार शर्मा र मोहन मैनाली। सन् १९९८। नेपाल प्रेस इन्स्टिच्यूटद्वारा
काठमाडौंमा आयोजित 'सञ्चारमाध्यममा महिला र केटाकेटी' विषयक
गोष्ठीमा प्रस्तुत कार्यपत्र।
3159. **विज्ञापन र महिला मोडेल**
मञ्जु थापा। २०५१। *अस्मिता* ३५:३१-३२।
3160. **विज्ञापन र महिला मोडेल**
मञ्जु थापा। २०५७। *सञ्चारमा नियाल्दा 'महिला'*, पृ. ४७-५१। काठमाडौं:
अस्मिता प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3161. **वैकल्पिक सञ्चारमाध्यममा महिला संलग्नता: एक आलोचनात्मक
टिप्पणी**
अञ्जु क्षेत्री। २०५९। *पत्रकारितामा महिला प्रश्न*, पृ. १-१६। काठमाडौं:
नेपाल प्रेस इन्स्टिच्यूट।
3162. **व्यापारको माध्यम बनेको महिला शरीर**
मञ्जु थापा। २०५६। *अस्मिता* ५१:१९।
3163. **व्यापारको माध्यम बनेको महिला शरीर**
मञ्जु थापा। २०५७। *सञ्चारमा नियाल्दा 'महिला'*, पृ. ११२-११४।
काठमाडौं: अस्मिता प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था।

3164. **विराटनगरका पत्रकार महिलाहरू**
शङ्कर खनाला २०५९। *नेपाल समाचारपत्र*, १२ मङ्सिर, पृ.५।
3165. **सञ्चार क्षेत्रमा महिला: अन्तर्राष्ट्रिय तथा राष्ट्रिय नीति र व्यवहार**
शोभा गौतमा २०५४। *हिमालय टाइम्स*, ६ असार, पृ.४।
3166. **सञ्चार क्षेत्रमा महिला सहभागिता न्यून**
मधु राई। २०५८। *कान्तिपुर*, २१ चैत, पृ.७।
3167. **सञ्चारमाध्यममा महिलाको चित्रण: निर्मित, यथार्थ र अपेक्षित छवि**
मञ्जु थापा। २०५९। *पत्रकारितामा महिला प्रश्न*, पृ.३८-६८। काठमाडौं: नेपाल प्रेस इन्स्टिच्यूट।
3168. **सञ्चारमाध्यममा महिला सहभागिताको सम्बर्द्धन: बाधा र चुनौतीहरू**
अञ्जु क्षेत्री। २०५९। *पत्रकारितामा महिला प्रश्न*, पृ.१७-३७। काठमाडौं: नेपाल प्रेस इन्स्टिच्यूट।
3169. **सञ्चारमाध्यममा लिङ्ग सचेत भाषा, तस्वीर र कार्टुनको प्रयोग**
मञ्जु थापा। २०५९। *पत्रकारितामा महिला प्रश्न*, पृ.९६-१२०। काठमाडौं: नेपाल प्रेस इन्स्टिच्यूट।
3170. **सञ्चारमा लैङ्गिक समानताको वैधानिक पाटो: नीति, ऐन, निर्देशिका र आचारसंहितामा महिला प्रश्न**
मञ्जु थापा। २०५९। *पत्रकारितामा महिला प्रश्न*, पृ.६९-९५। काठमाडौं: नेपाल प्रेस इन्स्टिच्यूट।
3171. **सञ्चार र महिला- एक विश्लेषण**
भारती सिलवाल गिरी। २०५३। महिला तथा समाजकल्याण मन्त्रालय र युएनएफपिएद्वारा काठमाडौंमा आयोजित सञ्चारमाध्यमद्वारा महिलाहरूको सकारात्मक छवि प्रस्तुत गर्ने सम्बन्धमा वरिष्ठ सञ्चारकर्मीको निमित्त कार्यशाला गोष्ठीमा प्रस्तुत कार्यपत्र, २१-२२ फागुन, ५ चैत।
3172. **सञ्चार- हिंसा र महिला**
कमला सरुपा २०५५। *हिमालय टाइम्स*, ११ जेठ, पृ.५।
3173. **सञ्चारमाध्यमको निर्णायक तहमा महिला सहभागिता**
निर्मला शर्मा। २०५८। *स्पेसटाइम*, ४ चैत, पृ.५।
3174. **सञ्चारमाध्यममा महिलाका समस्याले थप महत्व पाउनु आवश्यक**
शुभेच्छा। २०५५। *आजको समाचारपत्र*, २ चैत, पृ.४।
3175. **सञ्चारमाध्यममा महिला सहभागिता: बहूदो चासोको विषय**
अञ्जु क्षेत्री। २०५९। *कान्तिपुर*, ७ कात्तिक, पृ.६।
3176. **सञ्चारमाध्यम र लैङ्गिक अवधारणा**
शोभा गौतमा २०५४। *सम्बोधन*, ११ पुस, पृ.३।

3177. **सञ्चारमाध्यमहरूमा नारी**
प्रतिभा सुवेदी। २०५८। *राष्ट्रिय सगरमाथा*, २८ असार, पृ.६।
3178. **सामाजिक लिङ्गभेदका विषयप्रति कति चासो राख्छन् गाउँले पत्रिकाहरू**
मञ्जु थापा। २०५५। *अस्मिता* ४९:२७।
3179. **सामाजिक लिङ्गभेदका विषयप्रति कति चासो राख्छन् गाउँले पत्रिकाहरू**
मञ्जु थापा। २०५७। *सञ्चारमा नियाल्दा 'महिला'*, पृ.१०७-१११।
काठमाडौं: अस्मिता प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3180. **सामाजिक समानता र ऐक्यबद्धताका लागि सञ्चार**
बन्दना राणा र शोभा गौतमा। २०५४। सञ्चारिका समूहद्वारा
काठमाडौंमा आयोजित 'समानता र ऐक्यबद्धताका लागि सञ्चार:
सञ्चारमा महिलाको बहदो सहभागिता' विषयक गोष्ठीमा प्रस्तुत
कार्यपत्र।
3181. **स्वतन्त्र सञ्चार सम्मेलन र महिला अधिकार**
अञ्जु क्षेत्री। २०५८। *कान्तिपुर*, १२ पुस, पृ.६।
3182. **हाम्रो सञ्चार र महिला सशक्तिकरण**
तारा बराल। २०५५। *विदुषी* २(४):१२-१३।
3183. **हिजो-आज: महिला र पत्रकारिता**
रमा लुईटेला। २०५९। *अन्नपूर्ण पोस्ट*, १५ पुस, पृ.८।
3184. **A Media-Projected Nepalese Woman**
Sarad Nirola. 1991. *Sunday Despatch*, 7 February, p.10.
3185. **An Examination of Female Role Portrayal in Print Advertising**
Bishow Raj Aryal. 2000. Master's Degree Dissertation,
Management, TU.
3186. **Aren't Men Equally Good Advertiser? A Study of the Relative Communication Effects of Male and Female Featured Advertisement**
Keshav Prasad Regmi. 1996. Master's Degree Dissertation,
Business Administration, TU.
3187. **A Study on Gender Representation on Nepal Television and A Satellite Channel**
Manju Thapa. 2002. Paper presented in the regional seminar
'Women and Media: Working Towards a Regional Advocacy
Initiative' in New Delhi, March.
3188. **Asmita at 50: Feminist Agenda for our Media**
Pratyoush Onta. 1999. *The Kathmandu Post*, 25 July, p.4.

3189. **Beijing Summit: Media as Agenda for Women's Cause**
Bandana Rana. 1995. *The Rising Nepal*, 26 August, p.4.
3190. **Covering Violence Against Women**
Pratyoush Onta. 1998. *The Kathmandu Post*, 17 July, p.4.
3191. **Efforts to Prevent Trafficking in Women and Girls: A Pre-Study for Media Activism**
Asmita. 1998. Unpublished report, Asmita.
3192. **Final Report of the Project Improving Writing Skills for Women Journalists**
Asmita. 1998. Unpublished report, Asmita.
3193. **Final Report of the Project, Developing Professional Expertise of Women Journalists**
Asmita. 2000. Unpublished report, Asmita.
3194. **Issues Pertaining to Women and Children in the Print Media: Attempting an Overview**
Deuba A. and Bandana Rana. 1998. Paper presented at a seminar, NPI.
3195. **Male Gaze, Bodylines and Dreams**
Abhi Subedi. 2002. *Across* 6(1):15-18.
3196. **Male Hegemony and Media**
Prabodh Devkota. 2002. *Across* 6(1):10-11.
3197. **Mass Media & Women Development**
Inu Aryal. 1976. In *Women of Nepal*, pp.81-88. Kathmandu: International Women's Year Committee, Nepal.
3198. **Media Accused of Projecting Women as Commodity**
Name not mentioned. 1997. *The Kathmandu Post*, 5 March, p.1.
3199. **Media Activism Against Trafficking in Women and Girls**
Indira Dali, ed. 2000. Unpublished report, Asmita.
3200. **Media Advocacy in Nepal with Respect to Violence Against Women**
Pratyoush Onta. 1998. Paper presented at a seminar entitled 'Media Advocacy in Relation to Women and Violence', Asmita, 21-22, May.
3201. **Media Advocacy in Relation to Women and Violence**
Asmita. 1998. Unpublished seminar report, Asmita.
3202. **Media and Gender Policy in a Global Age: How Asian Women Speak Out in the Mainstream and Alternative Television**
Asmita. 1998. Unpublished report, Asmita.

3203. **Media and Trafficking in Woman**
Pratyoush Onta. 1998. *The Kathmandu Post*, 31 July, p.4.
3204. **Media as Agenda for Women's Cause**
Bandana Rana. 2002. *Voice of the Nation* 2(3):39-40.
3205. **Media: Women Still Lack Equal Job Access**
Estrella Maniquis. 1996. *The Rising Nepal*, 6 September, p.4.
3206. **Promoting Communication for Equality (1996-2000)**
Sancharika Samuha Nepal. 2000. Kathmandu.
3207. **Seminar on Coverage of Gender Issues in Media: Time to Change**
Indira Dali, ed. 1999. Unpublished seminar report, Asmita.
3208. **Sexual Violence Against Girls and Women in Nepal (a survey of Newspapers)**
Deepak Raj Kafle. 2002. Master's Degree Dissertation, Population Studies, TU.
3209. **Status: The Second Sex**
Prakriti K.C. 2000. *The Kathmandu Post*, 27 February, p.4.
3210. **Trafficking and the Media** (Book review)
Seira Tamang. 1998. *The Kathmandu Post*, 12 July, p.4.
3211. **Trafficking in Girls in Nepal 1996: News Clipping and Articles**
CWIN. 1997. Unpublished report, CWIN.
3212. **TV Serials and Nepali Women Viewers**
Manju Thapa. 2001. Paper presented at a seminar entitled 'Making Satellite Television Gender Conscious A Regional Effort', Centre for Advocacy and Research (CFAR), Delhi.
3213. **Using the Media to End Gender Discrimination and Violence**
Bandana Rana. 2002. In *Mother, Sister, Daughter: Nepal's Press on Women*, pp.11-17. Kathmandu: Sancharika Samuha.
3214. **Why a Women Should be Used...**
Ranjeeta Shrestha. 2001. *Space Time Today*, 28 September, p.4.
3215. **Women and Communication Media**
Indra Majupuria. 1996. In *Nepalese Women*, pp.367-370. Bangkok: Tecpress Book Co. Ltd.
3216. **Women and Media**
Bandana Rana. 1996. In *Nepal-India Journalists Conference December 1-2, '96 Kathmandu Souvenir*. Pawan Thapa 'Kuntal', ed., pp.44-46. Kathmandu: Editors' Society of Nepal.

२५२ नेपाली मिडिया सन्दर्भ ग्रन्थ

3217. **Women and Media**
Pratibha Subedi. 1993. In *Nepali Women Rising*, pp.75-80.
Kathmandu: Women Awareness Centre. Society of Nepal.
3218. **Women Behind the Headlines**
Name not mentioned. 1998. *The Rising Nepal*, 28 July, p.4.
3219. **Women Have the Edge**
Anjoo Pokharel. 1994. *The Rising Nepal (Anniversary of Gorkhapatra)*, 7 May, p.II.
3220. **Women in and out of Media**
Sangita Rayamajhi. 2002. *The Kathmandu Post*, 17 December, p.4.
3221. **Women in Media**
P. Kharel. 1994. *Sunday Despatch*, 17 April, p.7.
3222. **Women in Media**
Srijana Subba. 2002. In *Hamro Sansar*, pp.42-44. Kathmandu: Central Department of Home Science, Padma Kanya Campus.
3223. **Women in Media: Not Just Pretty Faces**
Rabin Man Shakya. 1995. *The Rising Nepal*, 25 March, p.4.
3224. **Women in the Media: Inadequate Participation**
Kamala Sarup. 1999. *The Rising Nepal*, 26 January, p.4.
3225. **Women Journalism and Patriarchy**
Bharati Silwal Giri. 1994. *The Rising Nepal*, 15 March, p.5.
3226. **Women's Property Right: Role of the Media and an Aspect of the Independent Status**
Indira Dali, ed. 1997. Unpublished report, Asmita.
3227. **'Women's Writings' in the Media**
Pratyoush Onta. 1997. *The Kathmandu Post*, 21 November, p.4.
3228. **Workshop Seminar with Media Personnel on Projecting Positive Image of Women Through the Media**
HMG. 1996. Unpublished report, Ministry of Women and Social Welfare/UNFPA.

१५.२ बालबालिका Children

3229. टेलिभिजन रोग बालबालिकालाई लाग्न नदिउँ
विष्णु शर्मा २०५३ कात्तिकपुर, १२ कात्तिक, पृ.८।

3230. **नेपालमा बालपत्रकारिता**
विजय चालिसे २०५५। *राष्ट्रिय समाचार समिति ३८औं वार्षिकोत्सव स्मारिका-२०५५*। श्रीरामसिंह बस्नेत, संयोजक, पृ. ४०-४५। काठमाडौं: राससा।
3231. **नेपालमा बालपत्रिका**
कल्पना देवकोटा। २०५४। *हाका-हाकी* १(४):३९।
3232. **नेपाली बालपत्रिकाहरूको विगत र वर्तमान**
प्रमोद प्रधान। २०५७। *नेपाली बाल साहित्यको इतिहास*, पृ. १३५-१४९। काठमाडौं: बगर फाउन्डेसन नेपाल।
3233. **नेपाली सञ्चारमाध्यममा 'खाते'**
लाजिमा वन्त-भट्ट। २०५९। *मिडियाको अन्तर्वस्तु: विविध विश्लेषण*। प्रत्युष वन्त, रमेश पराजुली र रमा पराजुली, सं., पृ. २३७-२४६। काठमाडौं: मार्टिन चौतारी/सामाजिक विकास तथा अनुसन्धान केन्द्र।
3234. **फुच्चे सम्पादक**
केशु विरही। २०५९। *नेपाल समाचारपत्र*, ५ असोज, पृ. ६।
3235. **बाल अधिकारका निमित्त बाल सहभागिता**
लोकेन्द्र शाक्या। २०५९। *नेपाल समाचारपत्र*, २३ कात्तिक, पृ. ५।
3236. **बाल पत्रकारिता र...** (सम्पादकीय)
कान्तिपुर। २०५४। २२ पुस, पृ. ४।
3237. **बालपत्रिका सम्पादन गर्दा**
जनकप्रसाद हुमागाईं। २०५९। *गरिमा* २३७:२०-२४।
3238. **बालबालिकामा टेलिभिजन च्यानलहरूको मनोवैज्ञानिक प्रभाव**
चन्दा विष्ट। २०५७। *नेपाल समाचारपत्र*, १९ माघ, पृ. ५।
3239. **बाल भित्तिपत्रिका: आजको आवश्यकता**
लोकेन्द्र शाक्या। २०५८। *नेपाल समाचारपत्र*, ३० मङ्सिर, पृ. ५।
3240. **बाल भित्तिपत्रिका: बङ्गलादेशमा पनि उठे समर्थनका हातहरू**
तोया गौतमा। २०५८। *नेपाल समाचारपत्र*, १३ साउन, पृ. ५।
3241. **बाल यौनशोषणको सवाल र सञ्चारमाध्यमको भूमिका**
गौरी प्रधान। २०५६। *जीवित पीडाहरू, सन्दर्भ: बालयौनदुराचार*, पृ. २९-३३। काठमाडौं: सिविना।
3242. **बाल यौनशोषणको सवाल र सञ्चारमाध्यमको भूमिका**
नाम उल्लेख नभएको। २०५८। *राष्ट्रिय सगरमाथा*, ११ साउन, पृ. ५।
3243. **बालश्रम, प्रेस र प्रतिवद्धता**
विजय चालिसे। २०५५। आइएलओ आइपेकको सहयोगमा एनआईएमसी द्वारा आयोजित 'बालश्रमविरुद्ध मिडिया परिचालन' विषयक कार्यशाला गोष्ठीमा प्रस्तुत कार्यपत्र।

3244. **बालहितमा सञ्चार क्षेत्रको भूमिका**
तुलसी भट्टराई २०५४। नेपाल प्रेस इन्स्टिच्यूट र बनेपा नगरपालिकाको आयोजनामा बनेपामा आयोजित गोष्ठीमा प्रस्तुत कार्यपत्र।
3245. **भोट दिन नपाउने वर्ग र सञ्चारमाध्यम**
टङ्क पन्ता २०५८। *नेपाल समाचारपत्र*, १५ असोज, पृ. ४।
3246. **मानव विकासमा बाल भित्तेपत्रिकाको भूमिका**
मधु राई २०५८। *कान्तिपुर*, २० कात्तिक, पृ. ७।
3247. **विद्यालय र पाठ्यपुस्तकभन्दा पर**
मञ्जु थापा २०५९। *अस्मिता* २७:३५-३७।
3248. **विद्यालय र पाठ्यपुस्तकभन्दा पर**
मञ्जु थापा २०५७। *सञ्चारमा नियाल्दा 'महिला'*, पृ. १३-१९।
काठमाडौं: अस्मिता प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3249. **विसङ्गतिविरुद्ध बालपत्रकारहरू**
रामकुमार एलना २०५९। *नेपाल समाचारपत्र*, १५ भदौ, पृ. ५।
3250. **विज्ञापनमा बालबालिका प्रयोग: बालबालिकालाई खतरा**
अनमोलमणि पौडेल 'अनाथ'। २०५८। *खबरपत्रिका*, २६ भदौ, पृ. २।
3251. **विज्ञापन र प्रदर्शनीहरूमा बालबालिका**
अनन्तप्रसाद वाग्ले २०५९। *कान्तिपुर*, २० पुस, पृ. ७।
3252. **स-साना केटाकेटीहरू नै पत्रकार भएपछि**
तोया गौतमा २०५५। *राष्ट्रिय समाचार समिति ३८औं वार्षिकोत्सव स्मारिका-२०५५*। श्रीरामसिंह बस्नेत, संयोजक, पृ. ५५-५७ काठमाडौं: राससा।
3253. **सानो भोला, फुच्चे सम्पादक र उनीहरूकै समस्या**
विन्देसर मण्डला २०५६। *बुधवार*, ९ असार, पृ. ४।
3254. **An Assessment of Children's Television Programming in Asia: The Nepal Case**
Josefina O. Dhungana. 2000. In *Growing Up with TV: Asian Children's Experience*. Anura Goonasekera et al., eds., pp. 213-271. Singapore: AMIC.
3255. **Child Journos is Awareness Building**
Name not mentioned. 1998. *The Rising Nepal*, 24 May, p.4.
3256. **Children and Women in Haka-Haki Radio Magazine**
Center for Development Communication (CDC). 2000. Unpublished report, CDC.
3257. **Children's Educational Broadcasting of Nepal Television**
Gambir Kant Mainali and Datta Tray Roy. 1989. Unpublished report, UNICEF/ NTV.

3258. **Impact of Television on Children: Parents Scrutiny a must**
Niranjan Prasad Upadhyay. 2002. *The Rising Nepal*,
28 October, p.4.
3259. **Media and Children**
Gauri Pradhan. 2003. Working paper presented at a seminar on
'Media and Children' organized by CWIN, 18 February.
3260. **Media Culture and Media Violence: Its Growing Impact
on Young Children in Nepal**
Kishor Shrestha. 2003. Unpublished report, CERID.
3261. **Negative Impact of Television on School Going Children**
Amit Shrestha, Kanchan Sharma, Niyanta Pekurel and Sabina
Tuladhar. 2000. Project report, MBA, Kathmandu School of
Management, KU.
3262. **NTV and Children's Programme**
Rabin Shakya. 1999. *The Rising Nepal*, 28 June, p.4.
3263. **Portrayal of Children in Newspapers and Television in Nepal**
Bharat Datta Koirala, et al. 2000. Unpublished report, MSI.
3264. **Print Media Coverage Survey: Children and Women Issues**
MSI. 1998. Unpublished report, MSI.
3265. **Review Workshop on Communication and Information
Activities**
Bharat D. Koirala and Gopal Guragain. 1998. Unpublished
report, UNICEF field office, Biratnagar.
3266. **Street Children: Contested Identities and Universalizing
Categories**
Lazima Onta-Bhatta. 1996. *Studies in Nepali History and
Society* 1(1):163-199.
3267. **Television and Children in Nepal: An Assessment of
Viewing Patterns**
Dyuti Baral. 1990. In *Occasional Papers in Sociology and
Anthropolgy vol.2*. S. Mikesell, ed, pp.67-76. Kathmandu: TU.
3268. **Television and Your Children**
Pragya Pant. 1999. *The Rising Nepal*, 30 April, p.4.
3269. **Television Viewing is Harmful for Children**
Udaya Lama. 2000. *The Rising Nepal*, 21 October, p.4.
3270. **The State of Nepali Children's Magazines**
Daivagya Raj Neupane and Yadunandan K.C. 1987. In
Children's Book and Reading in Nepal. CM Bandhu, ed.,
pp.79-85. Kathmandu: Royal Nepal Academy.

१५.३ युवा Youth

3271. के के पढ्न पाउँछन् युवाहरू?
मञ्जु थापा। २०५१। *अस्मिता* ३४:४७-४९।
3272. के के पढ्न पाउँछन् युवाहरू?
मञ्जु थापा। २०५७। *सञ्चारमा नियाल्दा 'महिला'*, पृ.४२-४६।
काठमाडौं: अस्मिता प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3273. नेपाली पत्रकारितामा युवा पुस्ता: एक विवेचना
दिलभूषण पाठक। सन् १९९६। *पत्रकारिता तथा आमसञ्चार स्वर्ण शुभ-जन्मोत्सव स्मारिका*। प्रबलराज पोखरेल, सं., पृ.५७-५९। काठमाडौं: पत्रकारिता तथा आमसञ्चार विभाग, रत्नराज्यलक्ष्मी क्याम्पस।
3274. पत्रकार महासङ्घको महाधिवेशनमा युवा नेतृत्व आवश्यक
मीनबहादुर शाही। २०५४। *आजको समाचारपत्र*, २५ भदौ, पृ.५।
3275. वीरगञ्जेली पत्रकारितामा युवा पुस्ता
चन्द्रकिशोर। २०५८। *नयाँ सडक*, २३ भदौ, पृ.५।
3276. युवा मनस्थिति र रेडियो नेपालको एफएम प्रसारण
मञ्जु थापा। २०५३। *अस्मिता* ४४:३२-३४।
3277. युवा मनस्थिति र रेडियो नेपालको एफएम प्रसारण
मञ्जु थापा। २०५७। *सञ्चारमा नियाल्दा 'महिला'*, पृ.७८-८३।
काठमाडौं: अस्मिता प्रकाशन गृह, सञ्चार तथा स्रोत संस्था।
3278. युवा शक्तिको विकासका सन्दर्भमा सूचना, शिक्षा र सञ्चार
कार्यक्रमको महत्त्व
हरिदत्त पाण्डेय। २०५८। *युवा बुलेटिन (शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालय)*
२(२):२०-२५।
3279. युवाहरूको क्याटमाण्डु
नाम उल्लेख नभएको। २०५९। *हिमाल* १२(१४):५१।
3280. सञ्चारमाध्यमले नेपाली युवायुवतीमा के कस्तो प्रभाव पारेको छ?
निरन्जनप्रसाद उपाध्याय। २०५८। *विमोचन* २०(८):१८-१९।
3281. सञ्चार: युवाका लागि अवसर र चुनौती
पी. खरेला। २०५८। *नेपाली युवा र प्रजातन्त्र*। भुवन पाठक, सं.,
पृ.१७६-१८४। काठमाडौं: सामाजिक युवा परिषद् नेपाल।
3282. **Modernization, Media and Markets: Youth Identities and the Experience of Modernity in Kathmandu, Nepal**
Mark Liechty. 1995. In *Youth Cultures: A Cross-cultural Perspective*. Vered Amit Talai and Helena Wulff, eds., pp.166-201. London: Routledge.

3283. **Youth in Journalism**
Trilok Chandra Majupuria and Indra Majupuria. 1985. In
Youth of Nepal, pp.67-71. Gwalior: M. Devi.
3284. **Youth: Media Exposure**
Sanjaya Dhakal. 2001. *Spotlight* 21(29):13.
3285. **Youth: Views on News**
Akshay Sharma. 2001. *Spotlight* 20(40):25.

१५.४ दलित Dalits

3286. एउटा पुस्तक: बाहुन क्षेत्रीहरूको शिक्षक (पुस्तक समीक्षा)
गोविन्द वर्तमान। २०५८। *विकास* ११(२१):४४-४६।
3287. छापामा दलितका समाचार: विषय वस्तु विश्लेषण
प्रमोद भट्ट। २०५८। *नेपाली मिडियामा दलित तथा जनजाति*। प्रत्युष
वन्त र शेखर पराजुली, सं., पृ. ५७-६८। काठमाडौं: एकता बुक्स।
3288. छुवाछूत विरोधी अभियान र प्रेस
कुन्दन अर्याला। २०५९। *गोरखापत्र*, १४ पुस, पृ. ४।
3289. दलित आन्दोलनका लागि बौद्धिक खुराक (पुस्तक समीक्षा)
हिरा विश्वकर्मा। २०५८। *कान्तिपुर*, १६ माघ, पृ. ७।
3290. दलित जातीय उत्पीडनविरुद्धको चेतको नापो (पुस्तक समीक्षा)
हरिगोविन्द लुईटेला। २०५८। *मूल्याङ्कन* ९५:२७।
3291. दलित समुदायमा पत्रकारिता अभियान
विनोद पहाडी। २०५९। *जागरण*, साउन-भदौ, पृ. उल्लेख नभएको।
3292. दलितहरू! गोरखापत्र संस्थानलाई कारवाही नगर्ने?
पूर्ण सापकोटा। २०५५। *हाँक*, १८ कात्तिक, पृ. ४।
3293. नेपालको दलित आन्दोलनमा छापारूको भूमिका
हिरा विश्वकर्मा। २०५९। *कान्तिपुर*, १६ साउन, पृ. ७।
3294. नेपाली छापामा दलितसम्बन्धी समाचार
प्रमोद भट्ट। २०५८। *हाका-हाकी* ४(९):१५-१६।
3295. नेपाली पत्रकारितामा पिछडिएका समुदायको स्थान
वि.के. 'सेवक'। २०५८। *जन उत्थान*, फागुन-चैत, पृ. ३४-३५।
3296. पत्रकारितामा दलितको न्यून सहभागिता
शेखर पराजुली र भास्कर गौतमा। २०५८। *विकास* १०(२०):२८-२९।
3297. पत्रकारितामा दलित तथा जनजातिको सहभागिता (पुस्तक समीक्षा)
जनार्दन पोखेला। २०५८। *जनएकता*, २ पुस, पृ. ४।

२५८ नेपाली मिडिया सन्दर्भ ग्रन्थ

3298. पुराना पत्रकार अर्थात् गन्धर्व जाति
नाम उल्लेख नभएको। २०५३। *गतिविधि*, २० साउन, पृ.६।
3299. प्रजातन्त्र, पत्रकारिता र पीडितवर्ग
वसन्तकुमार विश्वकर्मा। २०५८। *कामदा मासिक* १(३):१४-१५।
3300. प्रजातन्त्र, पत्रकारिता र पीडितवर्ग
वसन्तकुमार विश्वकर्मा। २०५८। *सहारा*, १७ भदौ, पृ.५।
3301. प्रजातन्त्र, प्रेस र सामाजिक न्याय
वसन्तकुमार विश्वकर्मा। २०५८। *गोरखापत्र* २५ वैशाख, पृ.६।
3302. रेडियो नेपालको दलित जागरण कार्यक्रमले दिएका सन्देशहरू
बलराम के.सी.। २०५४। *नव आवाज*, १० कात्तिक, पृ.४।
3303. रेडियोमा दलित
चक्रमान विश्वकर्मा। २०५८। *नेपाली मिडियामा दलित तथा जनजाति*।
प्रत्युष वन्त र शेखर पराजुली, सं., पृ. ६९-९०। काठमाडौं: एकता बुक्स।
3304. सञ्चारमाध्यमको उपयोग
तारानाथ दाहाला। २०५९। *जन उत्थान* २१:५-८।
3305. सञ्चारले समेटेका दलित आवाजहरू
नाम उल्लेख नभएको। २०५९। *जागरण*, साउन-भदौ, पृ.उल्लेख
नभएको।
3306. **Media: The Absent Majority**
Pratyoush Onta. 2001. *The Kathmandu Post*, 9 March, p.4.

१५.५ जनजाति Ethnic Groups

3307. आदिवासी जनजातिका पत्रपत्रिका एक सर्वेक्षण
गणेश राई। सन् २०००। *नागरिक* २(२):२६-२७।
3308. आदिवासी-जनजातिबारे समाचार सम्प्रेषण गर्ने पत्रकार पुरस्कृत
नाम उल्लेख नभएको। २०५७। *गोरखापत्र*, १२ भदौ, पृ.२।
3309. छापामा अल्पसङ्ख्यक समुदायको मुद्दा
कुमार यात्रा। सन् २०००। अप्रकाशित प्रतिवेदन, नेपाल साउथ एशिया
सेन्टर।
3310. छापामा उठेका जनजातीय समस्यासम्बन्धी लेख रचनाको सँगालो
खिम घेलो। २०५८। *कान्तिपुर*, २९ माघ, पृ.७।
3311. *छापामा जनजाति एउटा महत्वपूर्ण दस्तावेज* (पुस्तक समीक्षा)
किराती जेबी राई। २०५८। *रूपरेखा*, ३ पुस, पृ.६।

3312. **छापामा जनजाति कति?**
कुमार यात्रा २०५७ प्रकाश, २६ मङ्सिर, पृ.५।
3313. **छापामा जनजातिहरू कति उपेक्षित**
कुमार यात्रा २०५७ जाम्बुलिङ, १७ मङ्सिर, पृ.२।
3314. **जनजाति अन्दोलनको कोसेढुङ्गा** (पुस्तक समीक्षा)
यमवहादुर भेंडीमगर। २०५८। राजधानी, ६ माघ, पृ.७।
3315. **जनजाति अन्दोलनमा तामाङ टाइम्स पत्रिका**
अमृत योजन-तामाङ। २०५७ ज्वाला, २५ फागुन, पृ.४।
3316. **जनजाति अन्दोलनमा राष्ट्र पत्रिकाको सृजनात्मक सहभागिता**
अमृत योजन-तामाङ। २०५७ ज्वाला, १८ फागुन, पृ.५।
3317. **तामाङ जातिको पुस्तक र पत्रपत्रिकाको इतिहास**
रवीन्द्र तामाङ। २०५८। मधुपर्क ३८७:४-९।
3318. **तामाङ पत्रपत्रिका प्रकाशनको रुपरेखा**
अमृत योजन-तामाङ। २०५७ जनजाति २(२):२५-४२।
3319. **तामाङ प्रकाशनको विकास क्रम**
अमृत योजन-तामाङ। २०५५। राष्ट्र ४:१०-१३।
3320. **नेपाली छापामा उत्पीडित अल्पसङ्ख्यक समुदायको मुद्दा**
महेन्द्र लावती र कुमार यात्रा। २०५७ जनजाति २(३):३२-६४।
3321. **पत्रकारितामा जनजाति: विवरणात्मक समीक्षा**
शेखर पराजुली। २०५८। नेपाली मिडियामा दलित तथा जनजाति।
प्रत्यूष वन्त र शेखर पराजुली, सं., पृ.९१-११२। काठमाडौं: एकता बुक्स।
3322. **पत्रकारितामा जनजाति: विवरणात्मक समीक्षा**
शेखर पराजुली। २०५७ स्टडीज इन नेपाली हिस्ट्री एण्ड सोसाइटी
५(२):२२७-२४९।
3323. **प्रजातन्त्र, नेपाली मिडिया र जातीय प्रतिनिधित्व**
सी.के. लाला। २०५८। नारायणी टुडे १४:४०-४२।
3324. **प्रजातन्त्र, नेपाली मिडिया र जातीय प्रतिनिधित्व**
सी.के. लाला। २०५८। नेपाली मिडियामा दलित तथा जनजाति।
प्रत्यूष वन्त र शेखर पराजुली, सं., पृ.१७-२०। काठमाडौं: एकता बुक्स।
3325. **प्रिन्ट मिडियामा जनजाति सहभागिता**
शेखर पराजुली र भास्कर गौतमा। २०५८। विकास ११(२१):४२-४३।
3326. **प्रिन्ट मिडियामा दलित र जनजाति सहभागिता: राष्ट्रिय सर्वेक्षण**
शेखर पराजुली र भास्कर गौतमा। २०५८। नेपाली मिडियामा दलित
तथा जनजाति। प्रत्यूष वन्त र शेखर पराजुली, सं., पृ.२१-५६।
काठमाडौं: एकता बुक्स।

२६० नेपाली मिडिया सन्दर्भ ग्रन्थ

3327. विगतदेखि वर्तमानसम्मको तामाङ पुस्तक र पत्रपत्रिकाको इतिहास
रविन्द्र तामाङ २०५७ तामाङ टुडे १(४/५):५-९।
3328. रेडियोमा जनजाति
कुमार यात्रु २०५७ स्टडीज इन नेपाली हिस्ट्री एण्ड सोसाइटी
५(२):२५१-२७४।
3329. रेडियोमा जनजाति
कुमार यात्रु २०५८ नेपाली मिडियामा दलित तथा जनजाति। प्रत्यूष
वन्त र शेखर पराजुली, सं., पृ.११३-१३४। काठमाडौं: एकता बुक्स।
3330. रेडियो प्रसारणमा जनजातिमाथि पक्षपात
कुमार यात्रु २०५८ ज्वाला, ४ साउन, पृ.१/७।

१५.६ मधेसी Madhesi

3331. नेपाली पत्रकारितामा मधेसी पत्रकार
चन्द्रकिशोरा २०५८ खबर, साउन-भदौ, पृ. ४-६।
3332. नेपाली पत्रकारितामा मधेसीहरूको योगदान
राजेश्वर नेपाली २०५९। सत्याग्रह, २७ साउन, पृ.६।
3333. मधेसी पत्रकारहरू सबैतिर उपेक्षित
राजेश भट्टा २०५९। विश्वदीप, १३ भदौ, पृ.७।

१५.७ अपाङ्ग Disabled

3334. अपाङ्गका निम्ति सञ्चार र सङ्गतको महत्व
राजेन्द्रराज तिमिल्सिना २०५७ स्पेसटाइम, २८ मङ्सिर, पृ.७।
3335. अपाङ्गता भएकाहरूको विकासमा सञ्चारमाध्यमको भूमिका
जगदीशप्रसाद अधिकारी २०५९। अपाङ्ग आवाज १४:८।
3336. एफएममा अपाङ्गको आवाज
टङ्क न्यौपाने २०५८। अपाङ्ग आवाज १(६):१८-१९।
3337. रेडियोका नेत्रहीन प्रस्तोता प्रायोजकको खोजीमा
केशवशरण लामिछाने २०५९। नेपाल समाचारपत्र, २७ कार्तिक, पृ.७।
3338. **Creating Awareness on Disability Issues: The Role of Mass Media**
Govinda Adhikari. 2002. *The Rising Nepal*, 22 June, p.4.

3339. **On Equal Footing**
Rajshree Shrestha. 1995. *The Rising Nepal (Gorkhapatra Day special)*, 7 May, p.5.
3340. **Role of Broadcast Media in Disability Prevention**
Hari Binod Adhikari. 1994. *The Rising Nepal*, 3 November, p.4.